

ЧЕРВОНЕ ЗАПОРІЖЖЯ

ОРГАН ЗАПОРІЗЬКОГО ОБКОМУ І МІСЬКОМУ КП(б)У
ТА ОБЛАСНОЇ РАДИ ДЕПУТАТІВ ТРУДЯЩИХ

№ 147 (6429)

Неділя, 23 липня 1944 року

Ціна 20 коп.

НАКАЗ

Верховного Головнокомандуючого

Генерал-полковникові **МАСЛЕННИКОВУ**

Війська 3-го Прибалтійського фронту, в результаті швидкого обхідного маневру в сполученні з фронтальною атакою, сьогодні, 21 липня, штурмом оволоділи містом Остров — великим вузлом комунікацій і потужним опорним пунктом оборони німців, що прикривав шляхи до центральних районів Прибалтики.

В боях за оволодіння Островом відзначилися війська генерал-лейтенанта Романовського, генерал-лейтенанта Лехватова, генерал-майора Єгорова, генерал-майора Степаненка, генерал-майора Колчанова, генерал-майора Карапет'яна, генерал-майора Шафаренка, генерал-майора Білобродова, полковника Мироненка, артилеристи генерал-полковника артилерії Крампельцев, генерал-майора артилерії Кутейнікова, полковника Леонова; танкісти генерал-майора такових військ Колосова, полковника Жукова, полковника Івановича, відполковника Жилия, підполковника Федорова; льотчики генерал-лейтенанта авіації Журавлева, полковника Додонова, полковника Андреева, полковника Пулушка, підполковника Підмогильного, відполковника Куліша; саперні генерал-майора інженерних військ Кірчевського, генерал-майора інженерних військ Чапурова, полковника Сергеева; зв'язисті генерал-майора військ зв'язу Синедьнікова, полковника Корпьякова, полковника Соколова, майора Косебокова.

На ознаменування здобутої перемоги з'єднання і частини, які найбільш відзначилися в боях за оволодіння Островом, представити до присвоєння найменування «Островських» і до нагородження орденами.

Сьогодні, 21 липня, о 22 годіві столиця нашої Батьківщини Москва від імені Батьківщини салютуватиме доблесним військам 3-го Прибалтійського фронту, які оволоділи містом Остров, — дванадцятьма артилерійськими залпами з ста двадцяти чотирьох гармат.

За відмінні бойові дії оголошую подяку керівникам цих військ, які брали участь в боях за звільнення міста Остров.

Вічна слава героям, які полягли в боях за незалежність нашої Батьківщини!
Смерть німцям загарбникам!

**Верховний Головнокомандуючий
Маршал Радянського Союзу
Й. СТАЛІН.**

21 липня 1944 року.

ВИДАВАННЯ БРОШУРИ «3 РОКИ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ»

Державне видавництво політичної літератури випустило окремою брошурою повідомлення Радянського Інформбюро «3 роки Вітчизняної війни Радянського Союзу» (воєні та політичні підсумки). Тираж брошури 35.000 екземплярів. (ТАРС)

О. Толстой — президент літературної секції ВТКЗ

У Всесоюзному товаристві культурного зв'язку з закордоном (ВТКЗ) створена літературна секція, до складу якої ввійшло понад 100 видатних письменників Москви, Ленінграда, союзних республік.

Президентом літературної секції обрано О. Толстого. (ТАРС)

РЕЕВАКУАЦІЯ ФОНДІВ БІБЛІОТЕКИ ІМЕНІ В. І. ЛЕНІНА

До Москви прибула перша партія книжок і рукописних фондів Державної бібліотеки СРСР імені В. І. Леніна, евакуйованих восени 1941 року на схід. Повірені книги надійшли до сховищ бібліотеки.

Реевакуація книжкових і рукописних фондів буде завершена протягом серпня. (ТАРС)

Академія мистецтв повернулася до Ленінграда

19 липня спеціальним поїздом до Ленінграда прибула в повному складі Всеросійська академія мистецтв. До рідного міста повернулося понад 300 студентів, професорів і науково-технічних працівників. З цим же поїздом

прибуло 5 вагонів картин та етюдів, створених студентами академії за час перебування в евакуації. Разом з академією повернулася середня художня школа імені Кірова, в якій навчається 50 обдарованих дітей. (ТАРС)

Сьогодні трудящі Радянського Союзу відмічають День Военно-Морського Флоту СРСР.

Слава доблесним червонофлотцям і офіцерам Военно-Морського Флоту, що нещадно знищують лютого ворога на воді, на землі і в повітрі!

Хай живе Червоний Военно-Морський Флот СРСР!

ВІД РАДЯНСЬКОГО ІНФОРМБЮРО

Оперативне зведення за 21 липня

На Керельському фронті на північ і на захід від міста Суоярві наші війська вели наступальні бої, в ході яких зайняли понад 40 населених пунктів і серед них Кудом-Губа, Гиденварра, Іпанавара, Теркелла, Суокунту, Яляярві, Ківіярві, Семейкка, Інухкіанселкя.

Війська 3-го Прибалтійського фронту, в результаті швидкого обхідного маневру в сполученні з фронтальною атакою, 21 липня штурмом оволоділи великим вузлом комунікацій і потужним опорним пунктом оборони німців — містом Остров, а також з боями зайняли понад 150 населених пунктів, в тому числі великі населені пункти Волково, Орехово Гора, Жигуліха, Астратова, Крикова, Коломніца, Тішино, Баровська, Еліні, Семехіно, Гаєрі і залізничні станції Черська, Дуловська, Брічанінаво.

На Брестському напрямі наші війська з боями просуваються вперед і оволоділи районним центром Брестської області Дівін, районним центром Волинської області Шацьк, а також з боями зайняли понад 100 інших населених пунктів в тому числі великі населені пункти Мелешичи, Олександрівка, Самілочі, Стави, Велькорта, Дубечіно, Орлянка, Рогозна, Медна, Піще і залізничні станції Нулець, Пожежині.

На захід від міста Любимля наші війська форсували ріку Західний Буг на фронті 60 кілометрів і, зламавши опір противника на західному березі ріки, просуваються вперед до 15 кілометрів, займаючи при цьому понад 50 населених пунктів і серед них великі населені пункти Зоборже, Ступельно, Косинь, Мацішан, Битинь, Буково, Вольке, Угруськ, Седліще, Рудка, Жалин, Свеже, Дорогуськ, Суєніно, Уханька, Дубова і залізничні станції Угруськ, Дорогуськ. Наші війська перерізали залізницю і шосе Брест-Холм.

На захід і південний захід від міста Володимир-Волинський наші війська, продовжуючи

наступ, оволоділи районним центром Волинської області містом Устьїтуг, а також з боями зайняли понад 100 інших населених пунктів, в тому числі великі населені пункти Видранка, Черніков, Лудзвин, Млинська, Голуба, Віткув, Васілюв, Темлятин, Посадув, Подпелув, Шлятки, Хедиваньца і залізничні станції Устьїтуг, Ізув.

На Львівському напрямі наші війська продовжували вести успішні наступальні бої, в ході яких зайняли понад 100 населених пунктів, в тому числі великі населені пункти Угнев, Журавці, Любича, Крулівська, Верхрате, Постиліч, Помлинув, Віаньоза, Зашков, Ляходов, Свіж, Жуків, Грабковець, Збаров, Ценюв і залізничні станції Угнев, Зелена, Любича, Гребаніно, Верхрате, Камленка.

На південний захід від міста Броди наші війська вели бої по знищенню оточеного угрупування противника і, стиснувши кільце оточення, оволоділи населеними пунктами Закошань, Подлесьє, Жуліць, Болєвц, Патрїчі. В ході боїв противник зазнав великих втрат в живій силі і техніці. Взято в полон понад 2 тисячі німецьких солдатів і офіцерів, захоплено понад 100 гармат.

На південний захід від міста Тарнополь наші війська зламавши опір противника, оволоділи районними центрами Тарнопольської області містом і залізничною станцією Бучач, Козова, Золотинка, а також з боями зайняли понад 60 населених пунктів, в тому числі великі населені пункти Ленчува, Молдєлюва, Курдавуваке, Євжани, Зубжець, Соколов, Яловец, Дуліби і залізничну станцію Козова.

На інших ділянках фронту — без істотних змін. За 20 липня наші війська на всіх фронтах підбили і знищили 95 німецьких танків. У повітряних боях і вогнем зенітної артилерії збито 78 літаків противника.

За першість у змаганні з Дніпропетровською областю

КОЛГОСПНИКУ, ЗБИРАННЯ ХЛІБА — ЦЕ ТВІЙ ФРОНТ!

Негайно усунути неполадки в організації жнив

Багатий урожай хліба збирають колгоспи Осипенківського району. Але це не мобілізувало керівників району і ряду колгоспів на ушляхення строків жнив, на організацію збирання хліба без втрат.

Частина колгоспів діяльності 1-ої Бердянської МТС, якою керує тов. Омеляненко, зокрема, артлі «Іскра», «Заповіт Ільича», ім. Крупської та інші запізналися з розгортанням жнив. Косовицю хліба тут розпочали не за воскової, а за повної стиглості зерна. Таким чином, втрачено три — чотири дорогі години днів. Проте, керівники цих колгоспів і тепер не вживають заходів, щоб поспішити темп збирання.

В колгоспі «Заповіт Ільича» (голова колгоспу тов. Гринченко) 37 гектарів ячменю косили... 12 днів. А тим часом пшениця, що уже давно посіла, почала осипатися. В колгоспі не організували людей на ручну косовицю. Взявання снопів тут також не організовано. Це пагубно збільшує втрати хліба.

Не краще поставлено справу в колгоспі ім. Крупської (голова колгоспу тов. Соколов). Жнива тут також почали з запізненням. Проте, ще й зараз не налагоджена організація праці, неправильно розстановлено людей. Наприклад, на фермі в саду, що знаходяться поблизу села, працюють дівчата і бездітні жінки, а на роботу в поле, за 20 кілометрів, ходять багатодітні жінки. Польового табору немає. Отже, роботу тут розпочинають об 11 годівні дня і закінчують в три години, щоб до заходу сонця

(ВІД НАШОГО СПЕЦ. КОР.)

повернутися додому. В неділю влаштовують день відпочинку.

Колгосп «Іскра» (голова колгоспу тов. Бугай) з перших днів збирання пшениці позаду. Та навіть і зараз на збиранні хліба ще не працюють всі працездатні колгоспники, не організована косовиця вручну через відсутність кіс і невідготовленість косарів.

В більшості колгоспів боротьба з втратами хліба не стала в центрі уваги їх керівників. Майже ніде ще не приступили до збирання і підгрібання колосків. До великих втрат призводить також і черговість у роботах. Між косовицею і скиртуванням хліба створився великий розрив. В таких колгоспах, як «Заповіт Ільича», «Іскра», ім. Фрунзе, ім. Чакалова заскиртовано лише 10—15

процентів скошеного хліба. Після дощів незаскиртований хліб на окремих ділянках починає пропростати.

Наперекір вказівці Пленуму ЦК КП(б)У про обов'язковий початок обмолоту хліба на другій п'ятиденці після початку косовиці, в багатьох колгоспах району до молотби ще не приступили.

Неприпустимо зволікається здача хліба державі і в тих колгоспах, де вже провадиться молотба. На токах зібралася велика кількість зерна, але транспорт на вивозку хліба не мобілізовано. У колгоспі ім. Фрунзе (голова тов. Білан) в полі лежить понад тисяча центнерів хліба і замість 10 півдів, як передбачено планом колгоспу, на вивозці зерна в окремі дні працює тільки дві.

Всі зазначені недоліки в організації праці та збирання жнив в колгоспах Осипенківського району гальмують успішний хід жнив.

Р. Зінчик.

ПЕРШИЙ ЕШЕЛОН ХЛІБА НОВОГО ВРОЖАЮ ТРУДЯЩИМ МОСКВИ ТА ЛЕНІНГРАДА

В колгоспах Якимівського району широко розгорнулася хлібозалача. Днями колгоспники району від-

правили перший ешелон хліба нового врожаю трудящим Москви та Ленінграда.

КОЛГОСПИ П'ЯТИ РАЙОНІВ ЗАКІНЧИЛИ КОСОВИЦЮ ХЛІБА

Жнива наближаються до кінця. За ставом на 22 липня по області уже скошено 78 процентів хліба. П'ять районів — Василівський,

Якимівський, Мелітопольський, В. Гокмацький та Приазовський — закінчили косовицю хліба.

Партійне життя

В об'єкті КП(б)У

Днями бюро обкому КП(б)У заслухало питання про роботу відділів робітничого постачання Дніпровського алюмінієвого заводу, 7-го відділу Сталінської залізниці та інш.

Встановлено, що зазначені відділи не поставили в центрі уваги питань організації безперервного постачання робітників, покращення роботи Ідалень.

У добірці кадрів працівників торговельних організацій та Ідалень призначені недоліки. Апарати відділів робітничого постачання подекуди засмічені випадковими людьми, що не заслуговують на ділове і політичне довіря.

На алюмінієвому заводі оочі з допоміжного господарства до Ідалень не потрапляють. Погано налагоджено постачання робітників хлібом. Мають місце випадки розбазарювання продуктів та промтоварів.

Не зважаючи на таку явно незадовільну роботу, партійні організації приділяють зовсім недостатню увагу контролю за діяльністю ВРП, не ставлять звітів начальників відділів на своїх засіданнях.

Бюро обкому КП(б)У своїм рішенням зобов'язало керівників підприємств і секретарів первинних парторганізацій в найближчий час організувати на короткотермінових курсах підготовку торговельних кадрів. Для покращення заручування робітників заванти продукти з допоміжних господарств, повести рішучу боротьбу з розбазарюванням і крадіжками продуктів.

Секретарям парторганізацій заводів і вузлового паркомун Запоріжжя II бюро обкому КП(б)У запропонувало обговорити на своїх засіданнях звіти начальників відділів робітничого постачання, звернувши особливу увагу на хід збирання врожаю у допоміжних господарствах і підготовку до переробки та зберігання оочів взимку.

Збори активу осипенківської парторганізації

Днями відбулися збори активу осипенківської міської парторганізації. З доповіддю про стан пропагандистської роботи виступив секретар МК КП(б)У тов. Стещенко.

Доповідач відзначив, що парторганізація міста Осипенко за короткий час домоглася значних успіхів у розгортанні агітаційно-масової і пропагандистської роботи серед трудящих. Запроваджено ряд заходів щодо організації широкого вивчення книги товариша Сталіна „Про Велику Вітчизняну війну Радянського Союзу“, історії більшовицької партії.

Але поряд з цим у постановці пропагандистської роботи спостерігається ряд корінних недоліків. Головний з них — послаблення уваги міському КП(б)У і первинних парторганізацій до теоретичного і ідейно-політичного виховання кадрів.

Основним методом оволодіння теорією марксизму-ленінізму є самостійна робота над книгою. Втім багато парторганізацій про це забули. Вони занедбали самостійне навчання і пішли лінійно

організації гуртків, перетворивши їх в освою форму політичного виховання кадрів. На Азово-Чорноморському заводі, наприклад, організували 4 гуртки, самостійно ж над вивченням історії більшовицької партії ніхто не працює. Це проходить поза увагою партійної організації. В гуртку, що ним керує тов. Совков, навчаються лише технічні працівники заводу, які мають змогу самі працювати над книгою.

Таке ж становище спостерігається і в інших гуртках.

По доповіді розгорнулася жвава дискусія. Виступаючи розповіли про практику самостійної роботи над книгою, над підвищенням свого ідейно-політичного рівня.

Збори партактиву прийняли розгорнуте рішення і в ньому визначили ряд заходів, спрямованих на організації широкого вивчення історії партії і теорії марксизму-ленінізму партійними та радянськими кадрами, на підвищення їх ідейно-політичного рівня, поклавши в основу цього вивчення, як головний метод оволодіння марксизмом-ленінізмом — самостійну роботу з книгою.

Виноградарство буде відроджене

Великими виноградними плантаціями славилась Запорізька область до війни. Лише в колгоспах площа виноградників становила 3.450 гектарів.

Глибокий раз в'єсному колгоспному виробництву і зокрема виноградарству завдали німецькі окупанти. Тепер колгоспна область по-справжньому взялася їх залюкувати. Цього року на пошкоджені площі виноградників висаджено 35 тисяч саджанців. Приазовський район, де площа виноградників складає 632 гектари, Ново-Златопольський — 395 гектарів і радгосп „Жовтєв хліба“ — вже вирощують нові сорти винограду. В Ново-Златопольському та Осипенківському районах закладено два

питомники на 300 тисяч саджанців для нових колгоспних виноградників.

Згідно постанови партії та уряду, за три наступних роки до області повинні бути насаджено нові виноградники на 785 гектарах. Поширяться виноградарство і виноградарство також в м. Осипенко, Ново-Златополі, Мелітополі, Кам'янці-на Дніпрі. Мелітопольська та Осипенківська плодоягідні дослідні станції вже підготували 156 бригадирів садоводів і виноградарів. Для підвищення своєї спеціальності з нашої області до Одеського науково-дослідного інституту відряджено групу спеціалістів-виноградарів.

НА ФЕРМУ ПРИЙШЛА ЗНАТНА СВИНАРКА

Повільними темпами відроджувалось свинарство в колгоспі імені Леніна, Червоноармійського району. Та ось на свиноферму прийшла знатна свинарка, учасниця Всесоюзної сільськогосподарської виставки, Параска Горенко і справа негайно докращала.

Горенко привела до ладу приміщення свиноферми, завела суворий розпорядок дня. Виблизкують чистоту станки і помости, свині чисті, відгодовані.

Добре проходять і опорос. Днями одна з свиноматок привела 14 поросят, з яких п'ятеро були

напівживі. Але свинарка не розгубилась. Ще буди на виставці, вона дізналась, що роблять у таких випадках. Отже, перед тим, як приймати поросят, вона заздалегідь готує гарячу й холодну воду. Це стало їй у пригоді й тепер. Параска по черзі занурює в воду поросят, відхлюпує їх і вони очунали. Зараз всі 14 поросят бадьорі, добре розвиваються.

Правління артілі записало т. Горенку у книгу знатних людей колгоспу і видає їй премію.

Д. Пантєх.

По нашій області

ГОТУЮТЬ ДО ЗИМИ СКОТАРНИКИ

Колгоспи ім. Фрунзе, ім. Ворошилова, „Нове життя“, Андріївського району, одночасно з збиранням врожаю готуються до зимівлі худоби. Вже відремонтовані скотарники, заготовлено досить сіна, закладено силос.

МЕД ДЛЯ ФРОНТОВИКІВ

В цьому році колгоспні пасіки Андріївського району об'єднують багатий збір. На заготовельні пункти вже надійшло понад тисячу кілограмів високоякісного меду. Його відправлено для бійців і командирів Діючої Червоної Армії і в госпіталі.

ТРОЄ ТЕЛЯТ ЗА ОДНЕ ОТЕЛЕННЯ

Корова колгоспника Полівець З. Л., сільгоспартії „3-й вирішальний“, Андріївського району, привела за одне отелення троє телят. Всі воли добре розвиваються.

Тов. Полівець за контрактував телят за колгоспною фермою.

ШТУЧНЕ ВИВЕДЕННЯ КУРЧАТ

Колгоспники сільгоспартії „Ідея Ільича“, Пологівського району, тов. В. Совкіна застосувала штучне виведення курчат. 80 яєць вона поклала на лежанку, обгорнувши їх в пір'я та вовну. Через 21 день вивелися 57 курчат. Всі вони збереглися і добре ростуть.

В ПОДАРУНОК ПІОНЕРАМ

В Гуляй-Полі відкрито Палац піонерів, приміщення якого відбудовано і обладнано силами комсомольців заводу „Червоної Металіст“.

Тут вже працюють музичний, драматичний, сценочний гуртки, гурток юнатів, відкрито бібліотеку, організовані тимурівські команди.

Про заходи щодо збереження врожаю від пожеж обов'язкова постановова № 9-119 виконкому Запорізької обласної ради депутатів трудящих

З метою попередження пожеж та забезпечення чіткої протипожежної охорони під час вистігання, збирання та обмолоту хліба виконком обласної Ради депутатів трудящих постановляє:

1. Зобов'язати голів виконкомів районних та сільських Рад депутатів трудящих, голів колгоспів та директорів МТС і радгоспів здійснити такі заходи:

а) встановити на ланах круглодобові дозорні пости на вишках, на які покласти догляд за протипожежним станом лані;

б) організувати піші, кімні та велосипедні дозори по ланах з метою своєчасного виявлення вогнищ пожеж та вжиття потрібних заходів до їх гасіння;

в) при кожній сільраді, колгоспі, радгоспі та МТС створити оперативні трійки в складі: голови сільради (колгоспу), директора МТС (радгоспу), діляничного уповноваженого міліції та начальника добровільної пожежної дружини, на які покласти керівництво та контроль над забезпеченням протипожежної охорони ланів та місць обмолоту хліба;

г) укомплектувати при кожному колгоспі та МТС загони дружинників в кількості 15—20 чоловік з числа колгоспників, школярів, комсомольців та бійців винищувальних батальйонів, забезпечити ці загони потрібним реманентом (косами, серпами, лопатами, відрями) і в разі потреби надіслати їх на гасіння пожеж;

д) в кожному населеному пункті привести до повної бойової готовності названий протипожежний реманент: ручні пожежні насоси, бочки, гаки, лопати та інше. Всі водоймища заповнити водою.

2. Зобов'язати директорів МТС та радгоспів забезпечити кожний

ПОВІДОМЛЕННЯ ШТАБУ ВЕРХОВНОГО КОМАНДУВАННЯ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ СОЮЗНИКІВ

ЛОНДОН, 20 липня. (ТАРС). У вечірньому повідомленні штабу верховного командування експедиційних сил союзників за 20 липня говориться:

Ряд ударів піхоти на схід і південь від Кана призвів до деякого розширення району, який міцно перебуває в наших руках. Противник вибитий з Бургесбюк і Френувіль. В руках союзників знаходяться також села Бра і Юбер на північ від Сен-Андре-сюр-Орн.

Спроби противника контратакувати наші позиції були відбиті, і загроза Трарну з боку наших військ посилилася в результаті просування в напрямі Сен-Пер. На північний захід від Сен-Ло союзні війська досягли лінії Вір,

а також покраїння свої на південь від міста.

Погава видимість з об'єктивів півдня обмежила повітряні дії безпосередньо над полем, однак у фінанчно-східній Франції було проведено успішних операцій.

ЛОНДОН, 21 липня. В опублікованому сьогодні повідомленні штабу верховного командування експедиційних сил союзників говориться:

Наступаючи з височин північ від Сен-Андре-сюр-Орн та союзників захопили де Плядарм між цим пунктом Бургесбюк розширивши до Орн до передмістя Верр. Дії авіації союзників безпосередньо над районом бойом 20 липня були обмеженою видимістю.

НАЛІТ 1.100 АМЕРИКАНСЬКИХ БОМБАРДУВАЛЬНИКІВ НА НІМЕЧЧИНУ

ЛОНДОН, 21 липня. (ТАРС). Як офіційно повідомляється, сьогодні ранком понад 1.100 американських важких бомбардувальників, що діяли в супроводі досить великих з'єднань винищувачів, зробили наліт на літако-склад-

дальні заводи в Ретенсбурзі, копідшипникові заводи в Штутгарті та поблизу Бамберга. Інші об'єкти в Південній Німеччині. Бомбардування проводилися за гарної видимості.

ПОДІЇ В НІМЕЧЧИНІ

ЖЕНЕВА, 21 липня. (ТАРС). Сьогодні рано вранці німецьке радіо передало звернення і накази фаншистських ватажків Гітлера, Герінга та інших. З цих передач видно, що вчинений вчора замах на Гітлера є лише одним з епізодів широкого воєнного змови, організованої групою німецьких генералів і офіцерів.

В своєму виступі по радіо Гітлер оголосив про створення у Німеччині спеціальної „внутрішньої армії“, очолюваної обер-командою Гімлером, якому надані найширочасніші права для розправ з рухом, спрямованим проти гітлерівського уряду. Герінг у своєму наказі по німецькій

авіації свідчить, що організовані змови намагаються захопити свої руки владу в Німеччині, залучити до себе армію та флот і з цією метою урядові власні накази та звернення.

За розпорядженням Герінга перал-полковник Штумпф призначений командуючим незалежною поліційною внутрішньою авіацією, зобов'язаною сприяти Гімлеру та його „решітній армії“. Герінг призначив в наказі розстрілювати на місці офіцерів і солдатів, які від їхнього чину, а також інших осіб, що „підтримують змовників“.

Відповідальний редактор О. ШАБАЛІН.